ఆత్మ వంచన

కొందరు అర్థంలేని లక్ష్యాలతో పతనమవుతారు. అటువంటివాళ్ళలో మా బాబాయి ఒకడు. అయితే మిగిలిన వాళ్ళకు మా బాబాయికి చాలా తేడా వుంది. పతనమవుతున్నామని పసిగట్టిన వాళ్ళు యేదోవిధంగా జాగ్రత్తపడుతారు. లేదా జాగ్రత్తపడటానికి ప్రయత్నిస్తారు. కాని బాబాయి మాత్రం పతనమవుతున్నానని తెలిసికూడా అర్థంలేని తన లక్ష్యానికి పిన్నిని, రాధాకాంతని బలిచేసి చివరకు తను కూడా బలైనాడు.

నాకు ఊహ వచ్చినప్పటి నుండి బాబాయి నా హృదయంలో స్థానం వేశాడు. ఆరోజుల్లో బామ్మ యింటి అధికారం చెలాయిస్తుండేది. ఆమె పాలనలో యింట్లో యేమాత్రం శాంతి వుండేది గాదు. [illegible] ప్రతి రోజూ యెవరో ఒకరిద్దరితో [illegible] బామ్మకు అలవాటు. ఇహ కూరలవాళ్ళతో, ఇంటి పనిమనిషితోటి రోజూ అయ్యే పోట్లాటల సంగతి చెప్పటం అనవసరం. ఎవ్వరైనా ఆమెకు యెదురు చెప్పారో [illegible] సందేహం యేమాత్రం లేదు. [illegible], బయట [illegible] తాతయ్య ఇంట్లో [illegible]. లేదా [illegible] బాగా తెలుసు.

అటువంటి నా బాల్యంలో బామ్మకు నాన్నగారికి మధ్య జరిగిన [illegible] నాకింతవరకు జ్ఞాపకముంది.

నాన్న గవర్నమెంటు నౌకరు. జీతం రాగానే ఆ వచ్చిన నాల్గురాళ్లు తెచ్చి బామ్మ చేతిలో పోసేవాడు. డబ్బెక్కడ తక్కువయిందా, యెప్పుడైనా ఒకసారి విచారణ జరిపేది బామ్మ. పై ఖర్చుకు ఆయనకు డబ్బేడీకూడా యివ్వటంగాదు అందుచేత రోగులిచ్చే [illegible] దాచి తన ఖర్చులు గడుపుకుంటూ, అమ్మ యేమైనా కావాలంటే చాటుగా తెచ్చేవాడు.

ఆనాడు నాన్న భోజనానికి ఆలస్యంగా వచ్చాడు. సాయంకాలం. అందులో [illegible]. మామూలుగా భోజనం చేసే టైము దాటిపోయిందాయె, నాన్న బాగా అలసి వచ్చాడు.

నాన్న కాలు గడపలో పెట్టాడో లేదో, గుమ్మంలో కాచుకొని కూర్చున్న బామ్మ తీక్షణంగా చూచింది. ఆ చూపుకు తట్టుకోలేక ఆయన కొంచెం వణికాడు. బామ్మ తీక్షణంగా చూచిందా ఆకలితో వున్న పులి పిల్లి అవుతుందని నా నమ్మకం.

"ఇంత ఆలస్యమయిందేం?" బామ్మ అనే నరసింహం గర్జించింది.

"ఆస్పత్రిలో పనుండి ఆగిపోయాను," నాన్న సమాధానమిచ్చాడు పులివాతనుబడ్డ లేతహరిణంలా.

"జేబులోవి యేమిటి?" జిత్తులమారి నక్క చిన్నత్త అడిగింది యేదో తాను కనిపెట్టినట్లు. బామ్మముందు నాన్నను ఎగతాళి పట్టించటం చిన్నత్తయ్యకు మహా సరదా.

"ఏమున్నాయ్," అని జేబును ఒకసారి తడుముకొని, "వస్తూ, వస్తూ బజారునుండి కొనుక్కొచ్చాలే," జవాబిచ్చాడు నాన్న నమ్రతగా; లోలోపల చిన్నత్తయ్యను శాపనార్థాలు పెడ్తూ.

"యేం కొనుక్కొచ్చావో చూపించు", ఆజ్ఞాపించింది చిన్నత్తయ్య; బామ్మవైపు సహాయంకోసం చూస్తూ.

నాన్నకు యేమీ పాలుపోలేదు. చూపించక తప్పదనే ఉద్దేశ్యంతో, ధైర్యం చేసి ఒకటొకటిగా హెయిర్ పిన్నులు, స్నో సీసా తీసి చూపాడు.

"నా కోసమేనా!" చిన్నత్తయ్య ఆత్రంగా అడిగింది.

ఈ ప్రశ్నకు యేమని సమాధానమివ్వాలో నాన్నకు తోచలా. అయినా తెగించి, "నీకోసం కాదులే," అని నవ్వించి నవ్వించనట్లు సమాధానమిచ్చాడు.

అంతవరకూ జపంలో మునిగివున్న తాతయ్య, తనవంతు వచ్చిందన్నట్లు కళ్లు తెరచి, బామ్మవైపు తిరిగి, మెల్లగా నవ్వి, "వాడి పెళ్లాంకోసం కాబోలు," అని, మళ్ళీ జపంలో మునిగిపోయాడు.

"నాకూడా యెందుకు తీసుకురాలా?" అత్తయ్య [illegible] పెట్టింది.

"[illegible]?" అన్నాడు నాన్న విసుగ్గా.

"నీ పెళ్లానికి తీసుకురావటానికి డబ్బెక్కడివోయ్?" తాతయ్య అడిగాడు జపం నుండి లేస్తూ.

"రోగిని చూడటానికి ప్రక్క వూరు వెళ్తే, వాళ్ళిచ్చారు," నాన్న ప్రత్యుత్తరమిచ్చాడు చిరాగ్గా.

"నా కిచ్చిన నాల్గురాళ్ళు నీ రాణీగారికోసం ఖర్చుచేశావన్నమాట," బామ్మ బుసలుకొట్టింది. "నిన్ను కన్నందుకు యిదేరా ప్రతిఫలం. అన్నదమ్ముల్ని అక్కచెల్లెళ్ళని, తల్లిదండ్రుల్ని మరచిపోవటమే!" ఆమె హుంకరించింది.

"అయితే," నాన్న అన్నాడు, "నాకూ పెళ్ళాం అనేది ఒకటుందిగా, మరి దాని అవసరాలు యెవరు తీరుస్తారు? పెళ్ళాం అనే గుదిబండను తెచ్చి నా మెడకు కట్టిన వాళ్లు మీరేగా."

"ఆహా! నీకే లేవోయ్ పెళ్లాముంది. పెళ్ళాం!... పెళ్లాం!... ఈ ప్రపంచంలో నీకు పెళ్ళాం తప్ప మరెవరూ కన్పించటంలా. [illegible] దాని కొంగుకు ముడుక్కు. ఈ కాలంలో మొగుళ్లు పెళ్లాలకు దాసులు. చెల్లిఅని, తల్లని యేమాత్రమయినా వుందా. నాకు అన్నంలోనో, నీళ్ళలోనో యింత విషం కలిపివ్వరాదూ. అప్పుడే... నిన్ను [illegible] ప్రయోజనం యేమిటి? అడ్డాలనాడు బిడ్డలుగాని గడ్డాలనాడు బిడ్డలా అని వూరికే అన్నారా," బామ్మ రౌద్రాకారం దాల్చింది.

నాన్నకు కొంచెం వేడెక్కింది. "నేనేం చేశానని యింత. మీకేమైనా తక్కువ చేశానా? పోతే నా పెళ్ళానికి యేదో తెచ్చాననేగా నీకోపం. దానికి నేను తీసుకురాకపోతే యెవరు తెస్తారు?" కొంచెం హెచ్చుస్థాయిలో అన్నాడు.

"నిజమే, నిజమే. నీకు విశ్వాసం యేకోశానైనా వుందిరా. నీ పెళ్లాంకోసం మమ్మల్నందర్నీ అమ్మేయ్. నీవేనా మమ్మల్ని ఉద్ధరిస్తావని నిన్నింతవాణ్ణి చేస్తే, యిదేగా ప్రతిఫలం. ఓరి భగవంతుడా! యేం కాలంరా యిది. కలికాలమని వూరికే అన్నారా! తల్లిదండ్రులకు కొడుకులు అన్నం పెట్టే రోజులు పోయినవి" బామ్మ శోకాలు మొదలుపెట్టింది.

"ఏడ్వబోకే అమ్మా" బాబాయి బామ్మను ఓదార్చ ప్రయత్నించాడు.

"అదిగో మళ్ళీ కళ్ళవెంట నీళ్లు కారుస్తున్నావు. కళ్ళజబ్బు వస్తుంది," అత్తయ్య

బాబాయికి తోడ్పడింది, బామ్మను ఓదార్చటంలో.

"కళ్ళు పోతే మరీ మంచిది. ఈ పాపాన్ని చూడకుండానైనా వుంటాను. తల్లిఅన్నదాన్ని యిట్లా ఏడ్పించటం ఎక్కడైనా వుందా!" బామ్మ యేడ్పు స్థాయి హెచ్చింది.

* * *

బాబాయి అప్పుడు బెంగుళూరులో చదువుకుంటుండేవాడు. వేసవి శెలవులకు మాత్రం ఇంటికి వచ్చి కొద్దిరోజులుండి తిరిగి వెళ్ళిపోయేవాడు. చిన్ని చిన్ని పోట్లాటలు, నాన్న చివరకు విసురుగా మాట్లాడటం, బామ్మ కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమవటం ఇదంతా చూచేటప్పటికి బామ్మను తాతయ్యను, నాన్న సరిగా చూడటంలేదనే నిశ్చయానికి వచ్చాడు. తీరిక చిక్కినప్పుడెల్లా బామ్మ ఆయనకు నాన్నపై పితూరు చెప్పి, ఆయన యువక హృదయంలో విషబీజాల్ని నాటేది.

* * *

అమ్మ, నాన్న ఒకరినొకరు బాగా అర్థం చేసుకోవటంవలన ఒకరిపై ఒకరికి అమిత ప్రేమ. అసలు ఇద్దరూ పెళ్లి కాకముందే ప్రేమించుకున్నారని, బామ్మకు యిష్టం లేకపోయినా వాళ్ళూ వీళ్ళూ మరీ మరీ చెప్పి ఒత్తిడిచేయటంవలన అతికష్టంపై వివాహం జరిగిందని నలుగురూ అంటారు. ఇంట్లో వాళ్ళందరికీ అమ్మ, నాన్నలంటే అసూయ. అందుచేత నాన్న అమ్మకు బానిసని, అమ్మ నాన్నను తన అరచేతిలో పెట్టుకొని ఆడిస్తున్నదని యెప్పుడూ ఆడిపోసుకునేవాళ్లు. అవనీ ఇవనీ అత్తయ్యలిద్దరూ అమ్మను సాధించేవాళ్ళు. ఒక్కోసారి బామ్మ అమ్మపై చేయికూడా చేసుకొనేది. నాన్న యింటికి రాగానే, అమ్మపై పితూర్లు చెప్పేవాళ్లు. ఆయనకీ నాటకమంతా తెలుసు. వాళ్ళతో పోట్లాడటం యెందుకని మౌనం వహించేవాడు. యెవరు యేమన్నా లెక్క చేయకుండా తన పని తను చూసుకునేది, అమ్మ. అసలే బాధపడుతున్న నాన్నకు యీ విషయాలు తెలిస్తే మరీ బాధపడతాడనే ఫలితంగా వేరు కాపురం పెడ్తారని, అందుమూలంగా కుటుంబ విచ్ఛిన్నానికి కారణమయ్యానని తనకు చెడ్డపేరొస్తుందని, నాన్నకు యే విషయం తెలియనీయకుండా వాళ్ళు పెడ్తున్న కష్టాలను ఓర్పుతో సహిస్తుండేది.

* * *

"భార్య అంటే నీ బానిస. ఊడిగం చేయటానికి వచ్చిన ఆడమనిషనే యంత్రం. నీ పనులు చేస్తూ నీ అవసరాలను తీరుస్తుంది. అందుకు ప్రతిఫలంగా యింత కూడు గుడ్డ పడేయ్. దానికి సుఖమేమిటి? దాన్ని సరిగా చూడాలని ఎక్కడుంది? నీ తలితండ్రులకు వ్యతిరేకంగా దానికి వున్నతస్థానం యెందుకివ్వాలి? నిన్ను వాళ్ళు కన్నారు... పెంచారు... విద్యాబుద్ధులు గరిపారు. పెద్దవాడివయి, వారిని ఉద్ధరిస్తావనికలలుగంటూ విన్నింతవాడ్ని చేశారు. ఇదేగా నీ ఉద్ధరింపు. భార్యను తలమీద పెట్టుకొని, తల్లితండ్రుల్ని తూలనాడతావా? డబ్బు తెచ్చి వాళ్ళ చేతుల్లో పోయంగానే నీ కర్తవ్యం పూర్తయిందనుకోకు. వారి హృదయాలకు యేమాత్రం నొప్పి కల్గించకూడదని నీకు తెలియదా? ఇంత చదువుకున్నావు....... ప్రయోజనం యేమిటి? మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ అనే మానవ ప్రాథమిక సిద్ధాంతాల్ని మరచిపోయి, ఆరాధ్యమైన పురాణాల్ని కాలదన్నుతున్నావు. శ్రీరాముడు, శ్రావణుడు మొదలగు పురాణపురుషులు తమ మాతాపితరులకోసం యెట్టువంటి త్యాగాలు చేశారో నెమరు వేసుకో.

గుమ్మంలో కాచుకొని కూర్చున్న బామ్మ తీక్షణంగా చూచింది. ఆ చూపును తట్టుకోలేక ఆయన కొంచం వణికేడు.

నీ తల్లితండ్రుల ఋణాన్ని తీర్చుకోవాలంటే, వారి ఆజ్ఞలను శిరసావహించటమే నీకర్తవ్యం" ఇదీ బాబాయి వాదం.

"భార్యను సుఖపెట్టటం ప్రతి ఒక్కడి ధర్మం. నీజీవితంలో భాగం పంచుకొని, నీ కష్టనిష్ఠూరాల్ని భరిస్తున్న నీ అర్ధాంగిని యేడ్పించటమంత మహాపాపం మరొకటి లేదు. భార్య అంటే బానిస అనుకోవటం పెద్దపొరపాటు.

సృష్టి రహస్యం స్త్రీపురుషు లిద్దరిలో యిమిడివుందనే విషయాన్ని నీవు మరచావో, లేక నీకు తెలియదో నాకు అర్థమవటం లేదు. స్త్రీ పురుషుల్లో యే ఒకరు లేక పోయినా సృష్టి లేదు. ప్రపంచం అసలే లేదు. దీన్ని బట్టి వారిద్దరికీ సమాన ప్రతిపత్తివుందని నీవు అంగీకరించక తప్పదు. భార్యపై నీవు చేస్తున్నదంతా వెఱ్ఱివాదం. ఉదాహరణకు మాతృమూర్తిని తీసుకుందాం. తల్లి ఎవరు? తండ్రి భార్య. తల్లి లేకపోతే నీవూ లేవు. నేనూ లేను. మన తండ్రి నీ సిద్ధాంతాల ప్రకారం మనతల్లిని కేవలం దాసీగా చూచే పక్షంలో మన స్థానమేమిటి? నీ వెప్పుడైనా యీవిషయాన్ని ఆలోచించావా?

మన చెల్లెళ్ళవిషయంలో, వారికి అన్ని విధాలా గొప్పవాడిని, అంటే విద్యలోనూ, రూపంలోనూ, ధనంలోనూ, ప్రవర్తనలోనూ ఉత్తముణ్ణితెచ్చి పెళ్ళి చేయాలని మనమంతా ఆశిస్తాం. వారికి పెళ్లయి, వారి భర్తలు నీ సిద్ధాంతాలదృష్ట్యా ప్రవర్తిస్తే నీ హృదయం యెటువంటి పరిణామాలకు దారి తీస్తుందో ఆలోచించు. అయితే భార్యపై మమకారంతో, తల్లితండ్రులను చులకనగా చూడమంటున్నానుకో నేవు. తల్లితండ్రులు దైవసమానులు. వారిఋణాన్ని యీజన్మలో తీర్చుకోలేము. అయితే తల్లితండ్రులతోబాటు, చిరకాలం నీ జీవితంలో భాగం పంచుకుంటున్న భార్య సుఖాన్ని గూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

నేను చేస్తున్న తప్పేమీ లేదు. నెలవగానే జీతం తెచ్చి యింట్లో అమ్మకు యిస్తున్నాను. ఆజీతం రాళ్ళలో యింటిఖర్చులకు పోను అమ్మ యెంత నిలవచేస్తున్నదో నాకు తెలుసు. అయినా దానినుండి ఒక్క చిల్లిగవ్వగూడా నేను ముట్టుకోవటం లేదు. వాళ్లు వీళ్లు సంతోషంతో యిచ్చే స్వల్ప పారితోషికాలతోనూ నా ఖర్చుల్ని గడుపుకుంటున్నాను. ఇదీ తప్పేనా?

స్త్రీ అన్న తర్వాత పూలు పెట్టుకోవాలని పౌడర్ రాసుకోవాలని అందంగా వుండాలని యేవేవో.కోర్కెలు వుండటం సహజం. నా భార్యకోర్కెలను నేను తీర్చకపోతే యింకెవరు తీరుస్తారు? దానికి నేనేమో తెచ్చాననని, చిన్నపిల్లవాడ్ని మందలించినట్లు మందలించటం, యేదో పెద్ద తప్పు చేసినట్లు సిద్ధాంత రాద్ధాంతాలతో సాధించటం—అర్థంలేని వితండవాదం. ఇదీ నాన్నగారివాదం.

*   *   *

తల్లితండ్రుల సేవచేయటానికి భార్య ప్రతిబంధకమంటూ తను పెళ్లి చేసుకోనని, ఓవేళ పెళ్ళిచేసుకున్నా, పెళ్ళాన్ని తన ఆశయాల ప్రకారం యెంతదూరంలో వుంచాలో అంతలోనే వుంచుతానని బాబాయి నిశ్చయించాడు.

ఇది జరిగిన కొంతకాలానికి బాబాయి డిగ్రీ పుచ్చుకొని ఉద్యోగంలో ప్రవేశించి, బామ్మ, తాతయ్యలతో బెజవాడలో కాపురం పెట్టాడు. బ్రహ్మచర్యాన్ని వదలనని ఆయన భీష్మించుకొన్నా, బామ్మ, తాతయ్యలపోరు పడలేక పెళ్ళి చేసుకోక తప్పిందిగాదు. పెళ్లయి ఒక సంవత్సరం గిర్రున తిరుగకముందే ఓ పిల్లవాడుకల్గాడు. వాడిపేరే రాధాయ్. అప్పుడే చిన్నత్తయ్య, పెద్దత్తయ్యల భర్తలకు బెజవాడ బదిలీ అవటంచేత, అంతాకలసి పెద్దయిల్లు తీసుకొని దాంట్లో కాపురం పెట్టారు. అసలు యీ సమిష్టికుటుంబమే బాబాయిపతనానికి కొంతకారణమయింది. పిన్ని అంత అసలు లేనివాళ్ల యింటినుండి రాకపోయినా, మొత్తంమీద బీదవాళ్ల యింటిపిల్లనే చెప్పాలి. ఆకారణంచేత అత్తయ్య లిద్దరూ పిన్నిని చిన్నచూపు చూడసాగారు—తమ భర్తలు రేపోమాపో గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లవుతారనే ధీమాతో. రానురాను యింట పట్టి చాకిరీఅంతా పిన్నిపైబడి, ఆమె బ్రతుకు యింటి దాసీదానికంటే కనాకష్టమయింది. ఇంతెందుకు కొంతకాలమయినతర్వాత పనిమనిషికి స్వస్తిచెప్పారు వాళ్లు.

రాధాయ్ అందంగావుండి చూచేవాళ్లకు యెంతో ముద్దొచ్చేవాడు. అయితే లాభం యేమిటి? ఇంట్లోవాళ్లంతా వాడ్ని దూరదూరంగానే వుంచేవాళ్లు. ఒక్కరూ పిల్చి ఆదరించిన పుణ్యాన పోలా. ఓవేళ అత్తయ్యపిల్లల్తో ఆడుకుంటానికి వాడు

రచయితలకు మనవి

మాకు కథలు, గేయాలు, చిత్రాలు, ఫొటోలు పంపేవారు ఈ క్రింది అంశాలను గమనించ ప్రార్థన.

ప్రచురించని వానిని త్రిప్పిపంపగోరే వారు బుక్‌పోస్టుకు అవసరమైన స్టాంపులను, రచనలూ, చిత్రాలూ, ఫొటోలతోనే చేర్చిపంపాలి.

బుక్ పోస్టుకు అణా స్టాంపుకు తక్కువ కాకుండా పంపాలి.

రచనలను కాయితానికి ఒకే వైపున సిరాతో వ్రాసిపంపాలి.

ఫొటోలు కనీసం కార్డు సైజులో వుండాలి. నెగిటివ్‌లు స్వీకరించబడవు.

చిత్రాలు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసిపంపాలి. రంగుల చిత్రాలు స్వీకరించబడవు.

ప్రచురణ విషయాన్ని వెంటనే తెలియచెయ్యడం కష్టం.

నిరాకరించబడిన రచనలను త్రిప్పి పంపడానికి మాకు కనీసం ఒక మాసమైనా వ్యవధి అవసరం. ఫొటోలు, చిత్రాల విషయంలో యింకా ఎక్కువ వ్యవధి కావలసివుంటుంది.

ప్రచురించే వానిని గురించి ప్రచురించే ముందు మాత్రమే తెలియపరచగలము.

మాకు పంపిన రచనలను, ఫొటోలను, చిత్రాలను గురించి మా కార్యాలయం నుంచి ఎవ్విధమైన సమాచారమూ అందనిదే, వాటి ప్రతులను యితర పత్రికలకు పంపవద్దని ప్రార్థన.

రచయితలూ, చిత్రకారులూ, సహృదయంతో సహకరించగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

—సంపాదకుడు.

వెళ్తే, వాడ్ని ఎగతాళిపట్టించి, తన్ని తరిమేసేవాళ్లు.

కొన్ని సంవత్సరాలక్రితం వేసవి శెలవులకు యింటికివెళ్లి, అమ్మ ఎంతగానో చెప్పటంవలన బెజవాడవెళ్ళాను బాబాయిని చూద్దామని. ఇల్లంతా పెళ్లిల్లలా కళకళలాడుతున్నది. నేనక్కడికి వెళ్లేటప్పటికి పిల్లలంతా కలసి బంతి ఆడుకుంటున్నారు. నన్ను చూచి, ఆటఆపి, నా చుట్టూ మూగారు యేమైనా తెచ్చివుంటానని. నేను తెచ్చిన చాక్లెట్లు, బిస్కెట్లు, అందరికీ పంచుతూ రాధాయ్ యేడని అడిగాను.

అప్పుడే రాధాయ్‌గూడా వచ్చాడు. "నీ వెందుకు వచ్చావురా? రావద్దని నీకు చెప్పలా. పోతావా పోవా, మెడబట్టి గెంటమంటావా," చిన్నత్తయ్య కొడుకు వాడిమీదకు లేచాడు. "వెధవల్లారా, వాడంటే మీకెందుకురా కసి. వాడ్ని రానివ్వండి," అన్నాను నేను. కాని రాధాయ్ అక్కడ లేడు. వీళ్లంతా తనను తంతారనుకున్నాడో, యేమో, చల్లగా జారుకున్నాడు.

"వాడి భాగం నాకివ్వు బావా, వాడికి నే నిస్తాలే," అన్నాడు సూరి నవ్వుతూ.

"మీరేమీ యివ్వక్కర్లలేదులే. నేనే యిస్తాను," అన్నాను నేను.

"యెవ రిచ్చినా, అది మానోట్లో కొచ్చేదేలే," అని నవ్వారు అంతా.

నాకు కోపంవచ్చింది. అందర్ని కసిరి, రాధాయ్‌ని కేక వేశాను.

"ఛీ! ఛీ! ఆ వెధవకు చాక్లెట్లు యివ్వటమేమిటి? వా డెప్పుడైనా చాక్లెట్లుముఖం చూచాడా," అని పెదత్తయ్య కూతురుతో నవ్వుతున్నాడు సూరి. ఇంతలో రాధాయ్, నా కేక విన్నాడనుకుంటాను, బిక్కుబిక్కుమంటూ వచ్చాడు. వాడిని చూడగానే నాకు నిజంగా యేడుపొచ్చింది. వాడి వీపు తట్టి, చాక్లెట్లు యిచ్చి, లోపలికి తీసుకెళ్ళాను.

స్నానంచేసి, పిన్ని చేతి భోజనం సుష్టుగా ఆరగించి, ప్రయాణపు బడలిక తీర్చుకున్న తర్వాత ఇంటివిషయాల్ని అత్తయ్యలతో ముచ్చటించాను. బాబాయి క్యాంపు వెళ్లాడట. రెండు మూడురోజుల్లో వస్తాడని చెప్పారు. అందరూ ఆనందంతో యింతో సంతోషంగా వున్నారు, ఒక్క పిన్నితప్ప. పిన్ని తెల్లగా పాలిపోయి బలహీనంగా వుంది. మధ్యాహ్నం అందరూ నిద్రపోతుండగా పిన్ని ఒక్కత్తే వరండాలో కూర్చుని యేమిటో ఆలోచిస్తున్నది. దగ్గరగా వెళ్ళి, "యేం పిన్నీ, ఒంట్లో కులాసా లేదా, నీరసంగా కన్పిస్తున్నావు," అని అడిగాను.

"నేనా! యేంలేదు నాయనా," అని ప్రత్యుత్తర మిచ్చింది, తన కష్టాల్ని గురించి ప్రపంచంలో విచారించేవాళ్లెవరైనా వున్నారా అనే ఆశ్చర్యంతో.

"చాలా నీరసంగా కన్పిస్తున్నావు. కొంతకాలం విశ్రాంతి తీసుకోగూడదూ. అమ్మ నిన్ను చూడాలనుకుంటున్నది. ఇంటికి వెళ్దాం. రారాదూ," అని అన్నాను. ఆమె యేమి చెప్తుంది? కాలి బొటనవ్రేలితో నేలను రాస్తూ, క్రిందకు చూస్తూ మౌనం వహించింది. ఆమె కళ్లల్లో నీళ్ళు తిరిగాయని క్రిందబడ్డ రెండు కన్నీటి బిందువులే సాక్ష్యమిస్తున్నవి. ఇంతలో యెవరో వస్తున్న చప్పుడు కావటంవలన, పనుంది బాబూ, అంటూ వెళ్ళిపోయింది. ఈ నరక కూపంలో యెందుకు పడ్డావమ్మా అని మనస్సులో అనుకుంటూ పిన్ని వెళ్లినవైపే చూస్తూ అట్లాగే ప్రమాన్పడిపోయాను.

"విశ్రాంతి!"—పాపం పిన్నికి విశ్రాంతి కూడానా! నేను అక్కడ వున్న నాల్గు రోజులూ పరీక్షగా చూచాను. పాచిపని, అంట్లు తోమటం పిన్నే చెయ్యాలి. వంట బాధ్యతంతా పిన్నిదే. బామ్మకు యేమి కావాలన్నా పిన్నికే పిలుపు. మంచంలో కీళ్ళనొప్పుల్తో బాధపడుతున్న తాతయ్య భారం గూడా పిన్నిపైనే. ఇన్ని పనులు చేస్తున్నప్పటికీ ఆమెకు సాధింపులు తప్పవు. అత్తయ్యలిద్దరూ ఏకమయి, ఆ పని సరిగా చేయలేదని, ఈపని సక్రమంగా లేదని, పులుసులో కారం లేదని, పచ్చడిలో ఉప్పు లేదని, నానాతిట్లు తిట్టేవారు. కాని పిన్ని అన్నిటినీ ఓర్పుతో సహిస్తూ, పల్లెత్తు మాట అనేది కాదు. పగలంతా వీళ్ళ సేవతో గడచిపోతే రాత్రిళ్లు పసిపిల్లవాడి పోరుతో జాగారం. ఆమె, రోజు రోజుకు నీరసించిపోతుందంటే పోదూ. కష్టనిష్టూరాల్ని హృదయంలో జీర్ణించుకోవటమంటే సామాన్యమా? సమిష్టి కుటుంబంలో, అర్థంలేని లక్ష్యాలతో పతనమనే గమ్యానికి ప్రయాణమవుతున్న మహానుభావుని భార్య గతికి పిన్నిని ఉదాహరణగా తీసుకోవచ్చనటంలో అతిశయోక్తేమీ లేదు. పిన్ని ఆరోగ్యాన్ని గురించి బాబాయికి చెప్పాదామనుకున్నా.

ఆ సాయంకాలం బాబాయి క్యాంపు నుండి వచ్చి, యింట్లో చెప్పారనుకుంటాను. నేనున్న గదిలోకి వచ్చాడు. ఆయన్ను చూడగానే ఆశ్చర్యమేసింది. ముఖంపై ముడుతలు, ముప్పై అయిదేండ్ల ఆయన వయస్సుకు మరో పదిహేనేండ్లను కలుపుతూ, అణుమాత్రం గూడా సుఖం లేదని విప్పి చెప్పుతున్నవి.

"అప్పుడే ముసలివాడివయిపోతున్నావేం బాబాయి? ఆఫీసు పని ఎక్కువగా వుండేమిటి?" అని అడిగాను.

"ఏం లేదోయ్, వేసవికాలం,-ఎండలు-వేడి. బెజవాడ సంగతి నీకు తెలియందేముంది. అదీ గాకుండా యీ యెండల్లో క్యాంపులు," అని ముక్తసరిగా జవాబిచ్చి, సంభాషణ వేరే విషయంపైకి మళ్లించాడు. కాని ఆయన కళ్ళు యథార్థాన్ని బట్టబయలు పరుస్తున్నవి. బామ్మతో వుండటమంటే మాటలా!

నాకు తెలుసు బాబాయి హృదయంలో భీకర సమరం రేగిందని. ఓవైపు పిన్ని - రాధాయ్. మరోవైపు బామ్మ, తాతయ్య.

పిన్ని ఆరోగ్య ప్రసక్తి రాగానే, తనకు పెళ్లామంటే నిర్లక్ష్యమన్నట్లుగా, "యేం లేదురా. వేడిచేసిందనుకుంటాను. నాలుగైదు రోజుల్లో తగ్గిపోతుందని డాక్టరు చెప్పాడులే. ఇంతకూ నీవు డాక్టరయ్యేది యెప్పుడోయ్?" అని అడిగాడు. పిన్ని ఆరోగ్యవిషయంలో ఆయనకు కుతూహలం వుంది. కాని తనకు పట్టనట్లు నటించాలని ప్రయత్నం. ఆయన మనస్సుకు కష్టం యెందుకు కల్గించాలని, ఆ విషయాన్నంతటితో ఆపి స్వవిషయాలపైకి మళ్ళించాను సంభాషణను.

కేశముల సౌందర్యాభివృద్ధికి
కాశ్మీర్-కుసుమ్
ఇష్టమైన నూనెలో నానబెట్టుడు.
సుగంధ చర్మరక్షణ మలాము
సాంటలక్స
దురద, గజ్జలు, కాట్లు, మొటిమలకు
ప్రేమలీల
ప్రసిద్ధమైన మైసూర్ ఊదువత్తులు.
యునైటెడ్ కన్సర్న్ - మద్రాస్-1.
బ్రాంచి: విజయవాడ.

NEVER AT SO LOW PRICE
High Class Machine, Swiss Made
GTD. 10 YEARS.
WATERPROOF
Size 10½
No. 5
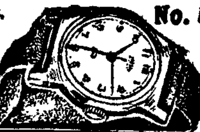
15 Jewels Stainless Steel Case 40/-
15 Jewels Non Water Proof 32/-
5 Jewels Rolled Gold Case 22/-
GERMAN POCKET WATCH 10/-
CATALOGUE FREE ON REQUEST
MODEL PEN SUPPLIERS
POST BOX NO. 6772. CALCUTTA 7

★ ఆత్మవంచన ★

ఆ సాయంత్రం రాధాయ్ నేను సినిమాకు వెళ్లిరావటం మిగిలినవాళ్లందరకూ కష్టం కల్గించింది. వాళ్లంతా రాధాయ్‌వైపు కోపంగా చూశారు గాని నేనుండటంవలన యేమీ అనలేకపోయారు. ఆ రాత్రి రాధాయ్ నా ప్రక్కలోనే పడుకొని, కొంచెంసేపు వాటిని వీటినీ గూర్చి అడిగి తెలుసుకొని నిద్రపొయ్యాడు. రాధాయ్ గొప్ప తెలివికలవాడు. వాడి ముఖంలో యేదో తేజస్సువుంది. పిన్ని యేనాడైనా సుఖానికి నోచుకుంటే అందుకు వీడే కారణమవ్వాలి. పిన్ని, రాధాయ్, బాబాయ్‌ల పరిస్థితినిగురించిన ఆలోచనలతో రాత్రి చాలాసేపు మెలుకువతో వుండటంవలన, ప్రొద్దుట కొంచెం ఆలస్యంగా లేచాను. నిద్రలేచేటప్పటికి చిన్నత్తయ్య దొడ్లో యెవరిమీదో అరుస్తున్నది. దొడ్లోకివెళ్లాను. పిన్ని భావివద్ద తలవంచుకొని కూర్చున్నది. "సూరిని కొట్టమని కొడుక్కు బోధించింది పాపిష్టిముండ. యేమాత్రం అవకాశం దొరికినా యీ కుటుంబాన్ని నాశనం చెయ్యాలని దీని వుద్దేశ్యం," అని యిష్టమొచ్చినట్లు తిడుతున్నది చిన్నత్తయ్య. రాధాయ్‌ని పిల్చి అడిగాను విషయమేమిటని. సూరి కాలుజారిపడి తను కొట్టాడని పితురు చెప్పాడట. ఈ విషయంలో నా తల దూరిస్తే పిన్నికి మేలుకు బదులు కీడే జరుగుతుంది. నాలుగురోజు లుండిపోయేవాణ్ని నేను. జీవితమంతా యిక్కడే గడపాలి పిన్ని. చిన్నత్త తిడుతున్న తిట్లకు పిన్నితో బాటు నేనుగూడా లోలోపల యెంతగానో యేడ్చాను. ఇంతలో నాన్నగారినుండి వెంటనే రావలసిందని ఉత్తరం రావటం వలన యింటికి ప్రయాణమవక తప్పింది కాదు. వెళ్లేటప్పుడు పిన్నిని చాటుగా పిల్చి, ఓదార్చి, ధైర్యంచెప్పి, రాధాయను బజారువరకూ తీసుకొని వెళ్లి, వాడికి చాక్లెట్లు, బిస్కట్లు కొనిపెట్టి చేతిలో రూపాయిచ్చాను. రూపాయి చూడగానే వాడి ముఖం ఆనందంతో వికసించింది.

ఇది జరిగిన మూడు సంవత్సరాలనంతరం బెజవాడ వెళ్ళటం తటస్థించింది.

నేను బాబాయి గారింటికి వెళ్లేటప్పటికి విషాదవార్త చెవినిపడింది. పిన్ని, బాబాయి యింట్లో లేరు. రాధాయ్‌కు జబ్బుచేయటం వలన హాస్పటల్లో చేర్చారని, వాడివద్దే పిన్ని, బాబాయ్ వున్నారని తెలిసింది. హాస్పటలుకు పరుగెత్తాను. నన్ను చూడగానే బాబాయ్ కళ్లనీళ్లు పెట్టుకున్నాడు. పిన్ని తలబాదుకుంది. బాబాయ్ చెప్పాడు. రాధాయకు కడుపులో వ్రణం లేచిందట, రెండు సంవత్సరాలనుండీ కడుపులో నొప్పని వాడెంత మొత్తుకున్నా యెవరూ పట్టించుకోలేదట. ఈమధ్య బాధ తీవ్రమయి, పెడబొబ్బలు పెట్టూ, కిందబడి దొర్లుతుంటే గవర్నమెంటు హాస్పటల్‌కు తీసుకువచ్చారు. బాధ మర్చిపోవటానికి డాక్టరు మందు యిచ్చాడనుకుంటాను; రాధాయ స్పృహలేకుండా పడివున్నాడు. సర్జన్‌ను కలుసుకొని కర్తవ్యమేమిటని అడిగాను. వ్రణం ముదిరిందని, రోగి జీవించే ఆశలు లేవని ఆయన పెదవి విరచాడు.

మరుసటిరోజుసాయంత్రం సూర్యభగవానునితో బాటు రాధాయ్ గూడా అస్తమించాడు. ఆరోజంతా పిన్నిని, బాబాయ్‌ని ఓదార్చటానికి యెవరికీ శక్యమవ్వలా. అత్తయ్యలు, బామ్మ పూరడింపుగానైనా ఒక్కమాట మాట్లాడలా. వాళ్ళిద్దరినీ ముసలితనంలో ఆదుకో గలఆధారం వాడొక్కడే. ఆ ఆశాకిరణం నిరాశాంధకారంలో మునిగిపోయి ప్రయాసతో కూడిన ఆవేదనమాత్రం మిగిలింది వాళ్ళకు. తన ఊపిరి అనంత విశ్వంలో కలిసిపోతుందనగా, రాధాయ్ వాళ్ళమ్మనుపిల్చి "ఏడ్వబోకమ్మా. నీవేడిస్తే యెట్లా? నీ ఆరోగ్యం యెంత పాడయిందో చూడు. నాకోసం నీవు దిగులుపెట్టుకొని ఆరోగ్యం చెడగొట్టుకోవద్దు" అని అంటూ, తల్లికి తండ్రికి తుది నమస్కారం చేసి కళ్లు మూశాడు.

పిన్నిదుఃఖం అంతింతగాదు. భర్త తనపై వీసమెత్తయినా కరుణ చూపక పోవటంవలన ఆశలన్నీ కొడుకుపై పెట్టుకొని జీవించింది. ఇంట్లోవాళ్ళంతా యేకమై, యెన్ని సూటిపోటిమాటలన్నా, యెన్ని బాధలు పెట్టినా భరిస్తూ కొడుకు పెద్దవాడయి తననీ దాస్య బంధంనుండి విముక్తి చేస్తాడని కలలు కంది. కాని కలలు కల్లై భవిష్యత్తు చీకటయింది.

పోయిన కొడుక్కి బెంగతో నిద్రాహారాలు లేక రాత్రింబవళ్ళు యేడుస్తూ ఒకనాడు హఠాత్తుగా హృద్రోగంవలన పిన్ని మరణించింది.

పిన్ని చనిపోవటంతో సమిష్టి కుటుంబంలో అంతఃకలహాలు రేగినవి. ఒకరిపై ఒకరు అధికారం చలాయించాలనుకోవటం, దానిపై ముక్కు విరుపులు, మూతివిరుపులు, ఆడవాళ్ళ పోట్లాటలు మొగాళ్ళవరకూ పోయి చేతులు చేతులు కలసేంతవరకూ వ్యవహారం ముదిరింది. ఒకరిపై ఒకరికి ద్వేషం ప్రబలింది. ఇదే సమయంలో తాతయ్య మరణించాడు. సమిష్టి కుటుంబం విచ్ఛిన్నమయి, యెవరికి వారు వేరు కాపురాలు పెట్టారు. సమిష్టికుటుంబానికి అలవాటుపడ్డ బాబాయికి ఒంటరిగా జీవించటం దుర్భరమయింది. యెవరికోసమైతే తన సుఖాన్ని త్యాగం చేశాడో, ఆ బామ్మ గూడా బాబాయిని విడిచి చిన్నత్తయ్య కుటుంబంతో కలిసిపోయింది.

రెండుసంవత్సరాల తదనంతరం బాబాయిని కలుసుకునే అవకాశం కల్గింది. ఆయన యిదివరకటియింట్లోనే పైభాగంలో వుంటున్నాడు. కేక విని మెట్లు బరువుగా దిగుతూ కిందికి వచ్చాడు.

"బాబాయ్!" కంటిముందు ముసలివాణ్ని చూచి ఆశ్చర్యచకితుణ్నయ్యాను.

ఆయనతలంతా నెరసింది. ముఖం బాగా ముడతలు పడింది.

వణుకుతూ నాదగ్గరగా వచ్చి, తన కళ్లజోడు వెనుకభాగంనుండి యెవరా అన్నట్లు తీక్షణంగా చూచి, "నీవేరా", అన్నాడు. ఆయనకంఠం రుద్ధమయింది. ముఖంలో విచారం తాండవమాడుతున్నది. చుట్టూ ఒకసారి పరికించాడు. గత స్మృతులన్నీ తలపుకు వచ్చినవి కాబోలు, పైపంచెతో కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు.

కుశలప్రశ్నల అనంతరం బాబాయి నన్ను పైకి తీసుకొని వెళ్లాడు. మంచంపై కూర్చుని నన్ను కూర్చోమని సౌంజ్ఞ చేశాడు. ప్రక్కనే కూర్చున్నాను. ఇద్దరం కొద్దిసేపు మౌనం వహించాం.

బాబాయి నిశ్శబ్దానికి భంగం కలిగిస్తూ, "రాధాయా, మీ పిన్నీ కోపంతో నన్ను

(54 వ పేజీ చూడుడు)

రత్నపురుషవేషం

(WITH CALCIUM & GOLD)

సువర్ణము మొదలగు భస్మములు చేర్చబడినవి వికార్యక, నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, అతిమూత్రము అత్యుష్ణము, గుండెదడ, కాళ్లతీపులు మొదలగు సమస్త మేహములుహరించి బలమును, కాంతిని, నరముల పటుత్వము, అపరిమిత ధాతుపుష్టి నిచ్చును. అనేక యోగ్యతాపత్రములు గలవు.

20 తు డబ్బి రు. 3-12-0 పోస్టేజి 1-0-0

ఇండియన్ మెడిసన్ హౌస్,
లక్ష్మీటాకీసు రోడ్డు - విజయవాడ-2.

ఆత్మవంచన

(10-వ పేజీ తరువాయి)

విడిచి వెళ్ళారురా," అన్నాడు వణుకుతున్న కంఠంతో. నా కళ్ళల్లో నీరు తిరిగింది.

"జీవితం మహాసముద్రం రా. ఈ మహాసముద్రాన్ని యీదటం, ఉపాయమున్నవాళ్ళకే చెల్లుతుంది గాని, ఆదర్శమని, ఆశయమని అనుకుంటూ ముక్కుకు సూటిగా వెళ్ళితే మునిగిపోక తప్పదు," బాబాయ్ మెల్లగా ఒక్కొక్క మాట తూచి మాట్లాడుతున్నాడు. ఎంత గంభీరంగా చెప్పాలనుకున్నాడో, అంతగా వణికిపోయ్యాడు. ఆయన హృదయంలో పశ్చాత్తాప మనే అగ్ని ప్రజ్వరిల్లింది. తలవంచుకొని మౌనం వహించాడు. ఇంటికి రమ్మని ప్రాధేయపడ్డాను. ససేమిరా రానన్నాడు. అసలే విషాదంతో కుమిలిపోతున్న వాడికి నే వచ్చి మరీ బాధ కల్గించినందుకు నాపై నాకే కోపంవచ్చింది. మళ్ళీ వస్తానని చెప్పి, ఆయనసమాధానాన్ని వినకుండానే గబగబా క్రిందకు దిగివచ్చాను. కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం నేను ఆ యింటికి రావటం, పిల్లలు, పిన్ని, రాధాయ్ అన్నీ తళుక్కుమని మనస్సులో మెరిసినవి. అచ్చట నిలువబడలేక వేగంగా నిష్క్రమించాను.

ఇంటికి వచ్చి నాన్నగారికి విషయమంతా చెప్పాను. ఇద్దరం వెళ్ళి బాబాయిని యింటికి తీసుకవద్దామని నిశ్చయించాం. కాని నాన్నకు అర్జంటు కేసులు వుండటం వలన పదిరోజుల వరకూ తీరిక చిక్కలేదు. అనంతరం యిద్దరం కలసి బెజవాడ వెళ్లాం. రైలు దిగీ దిగటంతోనే జట్కా చేసుకొని బాబాయిగారింటికి వెళ్ళి కేకవేశాం. ఎవరో కుఱ్ఱవాడు ఇంట్లోనుండి బయటకు వచ్చాడు.

"మా బాబాయి వున్నాడా?" అని అడిగాను.

"మీ బాబాయా?" అని స్మృతి నభినయిస్తూ, "ఆ ముసలాయనా అండీ", అని అడిగాడు.

"ఆ! ఆ...ఆయనే. యింట్లో లేడా?"

"తెలియదండీ. ఉద్యోగంకూడా పోయినట్లుంది. డబ్బు కూడా యేమంత వున్నట్లు కన్పడదు. ఇల్లు ఖాళీచేసి వెళ్లాడు" అని సమాధాన మిచ్చాడు ఆ కుఱ్ఱవాడు.

"ఎక్కడుంటున్నాడో తెలుసా?" అని అడిగాను.

తెలియదన్నట్లు తల తిప్పాడు. విచారంతో వెనుదిరిగి కాళ్ళీడ్చుకుంటూవచ్చాం. ఆరోజంతా బెజవాడలో బాబాయికోసం వెదకనిచోటు లేదు. అత్తయ్యగారింటికెళ్తే, తమకు తెలియదన్నారు వాళ్లు. ఇహ లాభం లేదనుకొని మెయిల్‌లో యింటికి వెళ్ళిపోదామనుకొని స్టేషనుకొచ్చాం. స్టేషనువద్ద జట్కా స్టాండులో జనం గుమిగూడి వున్నారు. యేమిటని అడిగితే యెవరో ముసలాయన పాపం, స్పృహ లేకుండా పడివున్నాడని తెలిపారు. నాన్నను ఆగమని, గుంపును చీల్చుకొని లోపలికి వెళ్ళి, నాకళ్లను నేన్నమ్మలేకపొయ్యాను. బాబాయ్ జ్వరంతో వళ్ళు తెలియకుండా పడి వున్నాడు. లేపాను. కొంచెంకదిలి, "జో నే నీకు యేమాత్రం సుఖాన్నిగూడా యివ్వలేకపోయాను...నీ కోరికల్ని తీర్చలేకపోయాను" యేదో కలవరిస్తున్నాడు. నాన్నను పిల్చి, గత్యంతర మేమిటని అడిగాను. చిన్న కారులో యింటికి తీసుకొని వెళ్దామన్నాడు. యెట్లాగో చిన్న కారులో అర్ధరాత్రి 12 గంటలకు యింటికి చేర్చాం.

ఆయనకు జ్వరం ఎక్కువయింది. సంధించిందని నాన్న అన్నాడు. "మనం మనింట్లో వుండాలిగాని, ఇంకొకళ్లింట్లో యీదాస్యం యేమిటి అన్నావు నీవు. నీమాట అక్షరాలా నిజం" ఆయన యేదో గొణుగుతున్నాడు.

"రాధాయ్, అరేరాధాయ్, రానాయనా. నీకు చాక్లెట్లు తీసుకరాలేదనేగా కోపంతో వెళ్ళిపొయ్యావు. ఇవిగో నాయనా, చాక్లెట్లు తెచ్చారా, రా...." ఆయన ఒకటే కలవరిస్తున్నాడు. నా కళ్లల్లో నీరు తిరిగింది. ఆశలు లేవంటూ, నాన్న యేదో యింజక్షనిచ్చాడు. ఆరాత్రి బాబాయికి టెంపరేచర్ తగ్గి సుఖంగా నిద్రపొయ్యాడు. భయం లేదని నిర్ధారణ అయింతర్వాత వెళ్ళి పడుకున్నాను. కాని తెల్లవారుఝామున, ఎందుకో మెలుకువరాగా లేచి బాబాయిగదిలోకి వెళ్ళాను. మంచంమీద లేకపోవటం వలన బయటకు వెళ్ళాడేమోనని అటు తిరిగి చూద్దునుగదా, గది గుమ్మంలో రక్తపుమడుగులో పడివున్నాడు. వెళ్లి నాడిపరీక్షించాను. బాబాయి యిహ లేడు. పిన్నిని రాధాయ్‌ని కలుసుకోవటానికి యీ లోకంనుండి వెళ్లిపొయ్యాడు.' ఆయనముఖంలో యేదో తృప్తి, పెదవులపై రక్తంతో గూడిన చిరునవ్వు తాండవమాడుతున్నవి. పిడికిలి బిగించి వుంది. ధైర్యంతో విప్పిచూచాను. "రెండు చాక్లెట్లు - ఒకజత కొత్తగాజులు," తళుక్కుమని మెరసినవి. నా హృదయం గోళగోళాలుగా విచ్ఛిన్నమయి నలుదిశలకూ చెదరిపోయినంతగా బాధపడ్డాను. ఎదురుగా కన్పిస్తున్న బుద్ధభగవానుని చిత్రం ముందు మోకరిల్లి, 'భగవాన్! ఆయనఆత్మకు సంపూర్ణశాంతిని ప్రసాదించ'మని మనస్సులో వేడుకొని, నాన్నకు విషయం తెల్పుదామని మెట్లెక్కసాగాను బరువెక్కిన హృదయంతో. ★

పిగిలి పిట్ట

"ఇక కిటికీ మూసెయ్" అన్నాడు తాత.

తిరువాత ఒకటి రెండు నిముషాలు మేము ఏదో మాట్లాడుకున్నాం. ఆపైన నేను లేచి ఇంటికి వెళ్ళిపోయాను.

* * *

ఆ పిగిలిపిట్ట ఆ శీతకాలమంతా బ్రతికే ఉన్నదంటాడు తాత. ఆమాట ఎంతవరకు నిజమో నేను చెప్పలేను. కాని, వసంత ఋతువు వచ్చేసరికి మాత్రం నాకు బోలెడన్ని పిగిలిపిట్టలు కనిపించాయి అందులో ఏది ఏదో గుర్తించడం మాత్రం నాతరం కాదు.

ఆ వేసవిలో ఒకరోజున డ్రికాన్ తాత నడిగాను...

"అది బ్రతికే ఉన్నదంటావా తాతా?"

"ఆ పిట్టముందేనా?"

"అదే - మనం ఆవేళ తేనె తాగించిన చిన్నపిట్ట. జ్ఞాపకముందా!...చలికి తట్టుకోలేక చావడానికి సిద్ధమయిందీ,... ఆ పిట్ట ఇంకా బ్రతికే ఉన్నదంటావా?"

"చూడు,...చుట్టూ చూడు,.... ఎక్కడైనా కనిపిస్తుందేమో!"...అన్నాడు తాత.

"లేకేం! ఇక్కడ చాలా పిగిలి పిట్టలు కనిపిస్తున్నయి."

"ఇంకేం మరి,...అందులో ప్రతిదీ,... ప్రతి పిగిలి పిట్టా,... ప్రతిపిట్టా మనదే బాబూ!"...అన్నాడు తాత సాలోచనగా, ...ఏదో మరో లోకంలోకి చూస్తూన్నట్టు. ★

శ్రీమదాంధ్ర
మహాభారతము
ఉద్యోగపర్వము
వెల రూ 1-0-0
కాంచన ద్వీపం
వెల 1-8-0
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.
ఆంధ్రగ్రంథమాల
మద్రాసు- 1